

Lumina

Foaie săptămânală

Schimb

On. Red. «Transilvania»

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei 55-
Pe o jumătate de an	30-
Pentru străinătate	100-
Pentru America pe un an	dolari 2-

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir mărunt 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Cuvântarea M. S. Regelui

— rostită la serbările lui Șaguna. —

«Insuflețit de imensa personalitate a lui Șaguna, am venit să aducem prinos de recunoștință acestui apostol al neamului românesc.

Dacă nouă ne-a fost dat să fim înfăptuitorii statului național al tuturor provinciilor românești, nu trebuie să uităm că acest act a fost pregătit de acei mari bărbați, stâlpi ai neamului, de care s-au sfârâmat toate vrăjmașii, toate piedecile, înfăptuitorii statului prin cultură și moralitate.

Unul din acești stâlpi uriași a fost Șaguna, această odraslă macedoneană, care a izbutit să refacă o mitropolie românească pentru Transilvania și Banat; care a trezit conștiința neamului, prin dezvoltarea școalei și Bisericii.

Purtând toagul pastoresc între 1843–1873, Șaguna a știut să se arate și un înțelept cărmuitor politic român, când jugul minorității maghiare asupra întregului popor român de peste Carpați era mai apăsător. El știa atunci să vadă, să facă și să tacă.

Datorită vitejiei admirabilului ostaș român, datorită înțelepciunii bărbatilor de stat, intelectualității românești și tuturor forțelor vii ale neamului, suntem azi uniți într-o singură țară, și Șaguna a fost frâmântătorul și pregătorul acesteia prin muncă uriașă și înțeleaptă, plină de tact, dezvoltată prin sporirea tuturor energiilor în vederea unirii.

La capătul zilelor sale, a lăsat testament să se odihnească între cetină de brazi, la poalele Carpaților, între români neaoși.

Cetatea nu l-a primit, dar l-a primit frumosul sat Rășinari, căci Șaguna știa că satele păstrează adevarata viață românească, de unde nasc toate energiile.

Se cuvine să ne închinăm în fața tapelor lui Șaguna; în fața mormântului lui să ne gândim la marea pildă dată prin înălțarea sa deasupra tuturor patimilor, cuprinzând statoric orizonturi largi, îmbrățișând totalitatea problemelor naționale, cu ființa hotărâtă a Unirii tuturor Românilor și a întăririi neamului.

Vecinică să-i fie amintirea. —

MAREA PRĂZNUIRE

— în amintirea lui Șaguna. —

Praznicul Sânpetru, care vestește an de an apropiatul secerș al holdelor mănoase, anul acesta ne-a adus un secerș bogat bisericii românești din Ardeal. Luptele de veacuri, suferințele mari și umilitile grele, pe cari a trebuit să le îndure dela străini și dela frați chiar, biserică noastră ortodoxă de dincoace de Carpați, au primit încununarea izbânde depline.

Măreața sărbătoare dela Rășinari și Sibiu, închinată pomenirii fericitului în Domnul Mareliu Mitropolit Andrei Șaguna, dela moartea căruia s-au împlinit acum 50 de ani, va rămânea pe veci o pagină de aur, scrisă de întreaga Țară românească, în frunte cu Regele ei, stăpân acum peste toți Români.

Cine a luat parte.

Sibiul a primit pe reprezentanții bisericii, preoți și popor din toate părțile, afară de Basarabia unde biserică trece tocmai printr-o grea frământare. Au venit de la în prezia prăznuirii I. P. Sf. Lor Mitropolitul primat dela București, Mitropolitul Moldovei dela Iași, P. Sf. Sa Episcopul Vatolomeu dela Râmnic-Vâlcea, Lucian dela Roman, Inostian Teculescu, episcopul militar, însoțiti de un frumos număr de preoți, — dela Roman 24 — veniți să întoarcă vizita noastră dela instalarea părintelui episcop Triteanu, chemat acolo din sănul consistorului dela Sibiul. Iar alături de I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru Nicolae se găseau în Sibiu P. Sf. Lor episcopii Iosif al Carașebeșului Roman dela Oradea-mare și Nicolae al Clujului. Asemenea sosise deja d-nii Ministrii Banu, Constantinescu, Mărdărescu. Joi dimineața a sosit trenul regal aducând pe MM. LL. Regele nostru viteaz și pe Regina noastră iubită, însoțiti de nădejdea noastră în viitor A. Sa Moștenitorul tronului Carol cu soția sa Elena și sora ei. Guvernul Țării a fost reprezentat prin prim-ministrul dl I. I. C. Brătianu, ministrii Anghelescu, Duca, Moșoiu Mărdărescu. Ardealul întreg și-a trimis pe cei mai de seamă oameni ai săi, numai P. Sf. Lor vădicii uniți au răspuns «că nu sunt în situație de a putea lua parte» la praznicul lui Șaguna, din rodurile ostenelilor căruia a tras folos și biserică unită, pe care o păstoresc.

Peregrinajul.

In ziua cea mare a praznicului, des de dimineață, fierbea Sibiul de mișcare. Oficialitățile, în frunte cu arhierii se duc la gară să primească pe Familia Regală. Iar pe drumul Rășinarului umbrat de co-

paci bătrâni ai Dumbravei, ce leagă Sibiul de Rășinari, se înșiruau căruțele, ducând pe pereginili, dormici de a ajunge cât mai repede. Familia regală și autoritățile civile se duc la serberea școalei de cavalerie, iară P. Sfii arhierei trec vrajnic în automobile, pe lângă trăsuri, ca se înceapă slujba sfântă în biserică cea mare.

La capătul străzii ce duce la biserică sunt întâmpinați de preoți și popor. Părințele Lungu spune cuvinte de bună sosire și li răspunde I. P. Sf. Sa Mitropolitul Moldovei. Copiii de școală tineret și popor mult, în haină de sărbătoare, se înșiruează amândouă părțile drumului. Veniseră din comunele din jur și credincioși uniți, din Veștem vre-o 15 căruțe. Sufletul poporului fără deosebire de confesiune simte, că trebuie să-și arate recunoștință față de Marele Mitropolit, care n'a fost numai al bisericii sale, ci a fost un luptător neînfrânt pentru drepturile întregului popor românesc de pe plaiurile Ardealului. Au venit țăraniuni uniți fără preoți și fără conducătorii lor sufletești, ca să se închine în față mormântului scump și prin închinăciunea lor să arate, și cu acest prilej, că în popor trăește același suflet bun, cinstit și credincios, ca în toate veacurile vremilor trecute și numai silințele conducătorilor ne mai țin împărții în două biserici.

In biserică.

Slujba sfintei liturghii în biserică a fost înălțătoare. Au slujit toți P. Sfii ierarhi și a cântat frumos, sub conducerea profesorului Popovici, corul mixt al școalei de învățători, ce poartă numele lui «Andrei Șaguna». Înainte de ora 11 se îsprăvește slujba sfântă. În sunetul clopotelor, cu prapor și icoane se face procesiune la mormântul lui Șaguna, în care și odihnesc osemintele și unde se facuseră orânduiriri pentru slujba parastasului.

Sosirea Familiei Regale.

Era tocmai clăsu în care trebuia să seosească MM. LL. Regele și Regină. Un murmur lung pătrunde prin mulțime și un fior străbate trupul oamenilor. Se dase semnalul de sosire. Chiotul de «Ural Trăiască!» umple văzduhul, izbucnind din mii de piepturi. Mitropolitii însoțitori de episcopi ieșă într-ună intimpinare cu evanghelie și crucea. MM. LL. însoțitori de moștenitorul tronului cu soția și cununata, iau loc în pavilionul, unde se găseau jefuri coperte cu țoale mari, albe ca zăpada, lucru de mâna îscusită a țărancii dela Margine. În jurul Familiei Regale se grupează mi-

nistrui, foștil ministri, suita regală și conducătorii politici ai poporului ardelean. Ce noroc ar fi pentru țară dacă în toată vremea și în tot lucrul, toți fruntașii neamului să ar găsi așa lângă olaltă, umăr la umăr, strânși în jurul tronului român!

Parastasul.

In fața mausoleului în jurul mesei cu parastasul I. P. Sfintii mitropoliți și episcopi, alături domni și doamne, veniți din mari depărtări la cel mai mare praznic pe care l-a avut biserica ortodoxă în Ardeal. În jur, prin grădini, până în depărtări mari, popor mult adunat să facă pomenirea pirosă a acelui ce i-a dat cele mai largi drepturi constituționale în biserică. Era aici întreaga țară reprezentată, Regele și vîlădicii țării în fruntea poporului, veniseră la mormântul lui Șaguna să dea acum cea mai înaltă satisfacție pentru suferințele de veacuri, pentru strădania bisericii noastre într-o păstra curat sufletul românesc, până la aceste vremuri de biruință deplină.

Alături de căsuța umilită, care a primit și adăpostit în Rășinari pe întâi noștri episcopi, coborâți în mijlocul poporului, după desființarea mitropoliei dela Bălgard prin unație, alături de această mărturie a trecutului dureros și aici la mormântul celui ce ne-a scos iarăș la lumină, Regele și țara întreagă să dă mărturie de recunoaștere și de slăvire a ortodoxismului și a bisericii noastre, așezându-o în dreptul ei, de singură biserică adevărată a Românilor ardeleni.

In smerită tăcere adâncă se dă bine-cuvântarea și începe slujba parastasului, cu duioasele cântări de îngropare, cântate de corul seminarial.

Cuvântările.

După slujbă I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae zugrăvește icoana de preot mare a lui Șaguna, care a împreunat, ca nimeni altul, darul de sus cu însușirile și destoinicile omului chemat să cîrmuiască un popor. I. P. Sf. Mitropolit Primat Miron aduce omagiul bisericii din Vechiul Regat și din celealte provincii bisericești. Cuvântul de recunoaștere și închinare a stăpânirii țării îl spune prim-ministrul I. I. C. Brătianu. Apoi grăește, ca un arhanghel, fiul Rășinarului, poetul Goga în numele Academiei Române. În numele Asociației Transilvane vorbește dr. Valer Braniște. Apoi urcă treptele mausoleului un venerabil preot, părintele II. Plotoga din Tohanul nou ca să aducă prinos de închinare, ca unul ce și-a primit darul preoției din mâna lui Șaguna. Sirul cuvântărilor l-a încheiat un cinstit țaran din Rășinari, în casa și familia căruia Șaguna a petrecut de mulți sfătuindu-se cu fruntașii satului despre trebile bisericești și despre nevoile poporului. Poporul românesc întreg prin graiul lui a dat slavă lui Dumnezeu, care ne-a dat nouă pe Șaguna, a cărui pomenire se facea în cucernică închinăciune.

Regele a ascultat tot timpul în picioare slujba parastasului și cuvântările de pomenire, apoi a depus o frumoasă cunună de flori pe mormântul lui Șaguna. Când prăznuirea a luat sfârșit, Familia Regală pleacă în uralele nesfărșite ale poporului, iară vîlădicii și preoții se întorc la biserică.

Festivalul religios.

După săvârșirea programului sărbării în Rășinari, s'a servit o gustare rece la școală și pe urmă oaspeții s'a stăcurat rând pe rând spre Sibiu. Aici sărbarea a continuat, după amiază, cu festivalul re-

ligios din catedrală, care, prin frumusețea cântărilor religioase, a înălțat sufletește și a trezit admirația ascultătorilor, în frunte cu Familia Regală și cu Vîlădicii noștri. Discursul festiv al părintei Dr. Ioan Lupaș, profesor universitar, ca și celealte cuvântări ținute în catedrală, a lui Valaori în numele societății macedo-române, a lui general Anastasiu în numele Ligii Culturale, a părintei protoierei Georgescu, în numele societății ortodoxe și clerului din Vechiul Regat, toate au preamărit memoria marelui sărbătorit.

Banchetul.

Seara s'a dat banchet (masă mare) în cinstea M. Sale Regelui.

La masă au fost chemați 400 persoane, alături de căpetenile țării. Fruntașii partidului național prin o neînțeleasă abținere, au lipsit dela acest ospăț de frățietate, făcând pe supăratul. A fost o mahărire, că nici la astfel de praznice bisericești, politicianismul păcătos nu lasă pe oameni să stea alături. Dar so'emnitatea mesei n'a suferit stîrbire.

A vorbit frumos I. P. Sfintul nostru mitropolit Nicolae, mulțămind M. Sale Regelui pentru marea onoare ce a făcut bisericii ardeleni, luând parte la praznicul lui Șaguna și asigurându-l, că în cuprinsul țării nu este un alt factor mai de seamă, pe care să se poată răzima tronul, decât este biserică ortodoxă, concrescută cu sufletul neamului românesc.

Vădit mulțămit M. Sa a răspuns prin discursul pe care îl publicăm în fruntea foii noastre.

Frățietatea și dragostea familiară ce a dominat la această masă a fost o frumoasă încununare a sărbătorilor într-o pomenirea fericitului în Domnul Marele Andrei, a cărui memorie va trăi în veci în sufletul poporului nostru, ca o pavăză împotriva rătăcirilor și ca un stâlp de lumină, care va călăzi pasul nostru pe drumul făptuitorilor bune.

Ce mai e nou în lumea mare?

Pace încheiată „în ceasul cel rău“.

După lungi desbateri cari în de 34 săptămâni, în sfârșit sfatul de pace dela Lozanna ajunsese săptămâna trecută să încheie pacea în afacerile stărilor din Răsărit. Se învoiseră și Turcii și în ziua de 10 iulie, noaptea la 12 ore s'a iscălit un fel de învoială de pace după care era să urmeze în cealaltă zi Contractul de pace. Dar pe semnele miezul nopții este ceasul cel rău căci în cealaltă zi încurcăturile iar au început dela început și cine știe că vor mai ține.

Între Francezi și Nemți

Stăriile sunt tot așa, pline de mare ură și dușmanie. Francezi și Belgienii nu vreau să iasă din Ruhr nici decum, ba încă amenință că vor pătrunde și mai departe în inima Germaniei dacă Nemții nu vor pleca de plată. De altă parte și între Francezi și Englezii se observă anumite neînțelegeri în ce privește plata Germaniei și ocuparea înțutului Ruhr.

Încă unul a intrat în oastea noastră.

Onorate Domnule Redactor! Si eu am îscălit Hotărârea împotriva păcatelor pentru că sunt și la noi mulți pocai și vreau să le arăt că și noi putem să nu mai facem păcate în contra lui Dumnezeu, dar biserică n'ò lapăd pe cum fac ei. Vă rog să mă primi și pe mine în oastea d-voastră că vreau să mă fac un bun ostaș a lui Hristos, să lupt și eu împotriva păcatului. George Moguș I. Dumitru din Zlatna.

Clipe mărețe în serbările lui Șaguna.

— Corul părintelui-profesor T. Popovici. —

In programul sărbătorilor lui Șaguna a fost și un «festival religios», care s'a ținut în biserică catedrală. La acest festival, corul părintelui T. Popovici a cântat nespus de frumos și înălțător diferite cântări religioase.

A fost acest festival una din clipele cele mai mărețe ale sărbătorilor lui Șaguna și miile de ascultători care l-au ascultat nu vor putea uita niciodată fiorul și înălțarea religioasă ce le-a trezit-o în sufletele aceste minunate cântări. Părintele T. Popovici a pus în aceste cântări o muncă uriașă și stăruitoare de săptămâni de zile și pe lângă mulțămirea sufletească ce i-a adus-o reușita festivalului, biserică noastră e dateare să și arate toată recunoașterea față de munca acestui adevărat preot și dascăl. Membrii corului Catedralei, care cu însuflețire s'au grupat în jurul lui prof. Popovici ca să facă fală catedralei noastre cu înălțătoarele cântări pe care le cântă în fiecare Dumineacă și sărbătoare, ca și corul școalei normale, care înțelege să și dea concursul prețios la toate manifestările artistice și naționale din orașul nostru, încă merită toată lauda.

Festivalul a fost ascultat de toți înălții oaspeți ai sărbătorilor lui Șaguna, în frunte cu MM. LL. Regele, Regina, Familia Regală, mitropoliți, episcopi, miniștri și alt public de mii de oameni.

Călduri mari în toată Europa.

După răceala din săptămâni trecute, vremea s'a întors dintr-odată spre călduri. Învățății spun că valurile căldurii s'au pornit din America și străbătând marea au plecat spre Europa ce zgribura de frig mai săptămâni trecute. Valurile căldurii au cuprins Anglia, Franța, Germania și acum sunt în trecere peste noi spre răsărit. La Berlin și Paris au murit mulți oameni înăduși de căldurile cele mari. La Londra de 12 ani n'au mai fost călduri aşa de mari. Călduri mari sunt și în Olanda, unde se audă că ar fi murit 60 oameni.

Frații noștri dela Blaj

n'au vrut să ia parte la sărbătoare lui Șaguna.

Biserica noastră ortodoxă a invitat la sărbătoare lui Șaguna cu toată dragostea și pe biserică soră dela Blaj, dar Blajul a răspuns scurt (și prost) că «nu e în situația (starea) să poată lua parte» și astfel s'a întâmplat că la praznicul lui Șaguna, din partea Sașilor a luat parte însuși episcopul lor, iar Blajul n'a aflat de bine să trimite nici măcar un singur preot la prăznuirea marelui mort.

La 3 săptămâni după sfintirea sa de episcop, Șaguna a alergat la Blaj și alături de mitropolitul Blajului s'a pus în fruntea adunării de pe Câmpia Libertății; toată viața lui, Șaguna a luptat pentru drepturile politice ale tuturor Românilor din Ardeal și iacă după 50 de ani, Blajul n'a vrut să se apropie cu recunoașterea marelui mort.

Calea ce au apucat-o de o vreme încocată (mai ales dela Incoronare) păstorii poporului unit, nu e cea bună. Poporul nu-i va urma pe această cale. Lucrul acesta s'a văzut și la Rășinari. Satele întregi greco-catolice (unite) au venit la prăznuirea din Rășinari și fără preoții și păstorii lor. Din un singur sat, din Veștem, spre pildă, a venit poporul cu peste 15 căruțe.

Este faptul acesta un semn de bucurie că poporul nostru — ortodox și unit — se simte una căci doar una nu e sufletul, credința, legea și slujba bisericească.

Si este faptul acesta un semn de nădejde că se apropie praznicul cel mare când se vor rupe pecețile cu cari străinii ne-au despărțit în două biserici și toți Români din această țară vom fi iarăși ca în vremile de demult, un neam, o lege, o credință și o singură biserică.

Evanghelia de Duminecă: Săturarea celor 5 mii de oameni.

«In vremea acea au văzut Isus popor mult, și i s-au făcut milă de ei și au tămaduit pe bolnavii lor. Iar făcându-se seară, au venit la dânsul ucenicii lui, zicând: locul este pustiu și vremea iată a trecut; slobozește norodul ca să se ducă prin sate să-și cumpere bucate loruși. Iar Isus le-au zis lor: nu trebuie să meargă; dați-le voi să mănânce. Iar ei au zis lui: n'avem aici fără numai cinci pâini și doi pești. Și el au zis: aduceți-le pre ele aici la mine. Și au poruncit norodului să șează pe iarbă și luând cele cinci pâini și cei doi pești, și căutând la cer, au binecuvântat și frângând au dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii noroadelor. Și au mâncau toți și s-au săturat, și și au luat rămășițele de sfârșituri douăsprezece coșuri pline. Iar cei ce mâncau erau bărbați ca cinci mii, afară de muieri și de copii. Și îndată au silit Isus pe ucenicii să intre în corabie și să meargă înaintea lui de cea parte, până ce va slobozi noroadele» (Mateiu cap. 14 stih 14–22).

Învățatura acestei evanghelii pe scurt este aceasta: Gloata celor 5000 de oameni s'a hrănit mai întâi cu cuvântul lui D-zeu și numai după această săturare sufletească a urmat minunea lui Isus care a săturat și foamea lor cea trupească. Aceste două feluri de săturări sunt puse înaintea noastră cu învățătură: să avem grija mai întâi de cele sufletești, să căutăm mai întâi Impărăția lui Dumnezeu (Mateiu 6,33) și învățăturile Lui și atunci Dumnezeu va îngriji și de trebuințele noastre trecătoare.

Și vremile de astăzi sunt pline de gloate flămânde. Nici odată n'au fost mai multe lipsuri ca acum. Mai ales orașele

sunt pline cu oameni lipsiți și flămânci. Sunt țări întregi (Germania) cari rabdă foame. Pe tot locul s'a împușnat pânea, hrana și leguma. Parcă nici ogoarele, nici dobitoacele nu mai dau belșuguri ca demult. Pricina acestui lucru e că s'a depărtat gloatele de Mântuitorul. S'a depărtat oamenii de cuvântul lui Dumnezeu și de aceea nici Mântuitorul nu mai binecuvîntă cu săturare lipsurile și foamea lor cea trupească. Aceleasi mâni lucră și acelaș pământ se lucră și astăzi ca mai de mult, dar lipsa binecuvântarea Mântuitorului de sus pentru păcatele noastre și de aceea belșugul scade și lipsa crește.

Cetitorulel Minunea din evanghelia de Duminecă se poate vedea și azi. Sunt oameni «slabi, fără ajutor, lipsiți de putere și apăsați de săracie, dar ochi Domnului caută spre ei și li ajută, li ridică» (Sirah 31, 12) pentru petrec lângă cuvântul lui Dumnezeu. Aceștia sunt din ceata celor 5000. Si iarăși alții lucră cu 10 mâni și aleargă cu 10 picioare, dar nimica nu se cunoaște de ei și de lucrul lor pentru prin purtările cele rele s'a depărtat de Mântuitorul.

Faci parte și tu, cetitorule, din gloata celor 5000 cari petrec lângă cuvântul și învățăturile Mântuitorului Hristos??

I. Tâlcitor.

Adunarea celor ce s'a hotărât împotriva beților, sudalmelor și altor păcate.

Societatea, adecață întovărășirea, celorce s'a hotărât împotriva beților, sudalmelor și altor reale, și-a ținut cea dintâi a sa adunare Joi, în ziua sfintilor apostoli Petru și Pavel. Adunarea s'a ținut la orele 3 după amiază în redacția gazetei «Lumina Satelor». Au luat parte mulți «ostași» veniți din toate părțile. Cei mai mulți însă, fiind vremea lucrului, n'au putut veni în persoană, ci ne-au trimis scrissori în cari spun că își dau invocarea la toate cele ce se vor hotărî în cea dintâi a noastră adunare. În afară de membri scriși în oastea noastră, nimenea nu s'a mai apropiat de această adunare (poate și vremea era de vină căci fiind foarte caldă, era foarte potrivită «pentru bere»).

Vorbirea părintelui I. Trifa.

Adunarea a fost deschisă din partea părintelui I. Trifa, redactorul gazetei «Lumina Satelor». P. Trifa a arătat cum această mișcare, în deosebire de alte multe mișcări, a răsărit din dragoste și răvnă pentru evanghelia Mântuitorului. Ca izvorul ce țășnește din stâncă, aşa mișcarea noastră a izvorat din credință, din dragoste creștină și din răvnă pentru mantuirea noastră sufletească. Vom face acum și statute, dar țaria mișcării noastre nici de acum înainte nu vor fi statute, ci evanghelia Mântuitorului. Noi suntem o armată de voluntari. Nu poruncă ne-a strâns la olaltă și nu poruncă statutelor va fi țaria noastră, ci credința, dragostea, insuflătirea și răvnă creștinească a fiecărui ostaș din oastea noastră. Statutele vor avea numai chemarea să strângă într'un singur front de luptă insuflătirea și răvnă noastră a tuturor.

Suntem încă pușini, dar pentru aceea putem face foarte mult. «Pușin aluat, dospește *toată frământătura*» zicea apostolul Pavel (Galateni 5, 9). Si mișcarea noastră trebuie să fie un astfel de aluat care să dospiască frământătura nouă în mijlocul stricării vremilor de acum. Fiecare membru al societății noastre trebuie să fie o sare ce săreză, un aluat ce dospește și o lumină ce răspândește lumină din lumina lui Hristos.

P. Trifa a arătat mai departe că în privința beuturilor, societatea noastră nu e o societate de abstență, ci de cumpătare, adecață nu oprește pe membri ei să nu mai bea de loc, ci și leagă de cumpătare. «Nimic nu este de lăpată dacă se ia cu mulțumire» (I. Timoteiu 4, 4). «Beați vinul tău!» zice Scriptura (Ecleziastul 9, 7); «bea cel dintâi păhar care este a lui Dumnezeu» (Ioan Gură de aur), bea-l când ai lipsă de el, dar ferește-te de cele 3 și 4 păhare după cari urmează altele 33 prin care apoi satana se face stăpân peste om și voința lui. Numai celce suferă de patima beției trebuie să se lapede cu totul de beutură.

După aceste lămuriri, P. Trifa a declarat adunarea deschisă și purcându-se la alegerea unui președinte și a unui secretar de ședință, a fost ales ca președinte P. Trifa iar ca secretar, primpretorul Eugen Muntean din plasa Agnita (publicistul I. Păltiniș).

Vorbirea primpretorului E. Muntean.

A luat apoi cuvântul dl Eugen Muntean, unul din cei mai insuflătăi ostași din oastea noastră. «Alte neamuri mai înaintate — a zis dl Muntean — au demult astfel de societăți. A sosit vremea să le facem și noi căci scăderi și păcate multe și grele rod vlașă, sănătatea și viitorul acestui neam». «Acum după răsboiu avem dușmani mai mari decât cei de pe vremea răsboiului: scăderile și păcatele ce ne pasc. Impotriva acestora trebuie să facem fronturi de luptă. Un astfel de front, este mișcarea noastră în care am intrat și eu și pe care o slugesc și o lătesc în plasa mea cu toată puterea sufletului meu». P. Trifa a mulțumit dlui E. Muntean arătând că la propunerea D-sale se ține această adunare și noi vedem în persoana D-sale chipul unui adevărat cărturar și slujbaș român care se îngrijește și de binele sufletesc al poporului în mijlocul căruia trăește ca conducător.

«Isus vă chiamă» va fi numirea societății noastre.

După dl E. Muntean, a vorbit plugarul Zaharie Ieronim din Crihalma, care a făcut propunere ca societatea noastră să poarte numirea: «Isus vă chiamă». Propunerea plugarului Ieronim a plăcut foarte mult tuturor pentru că de fapt mișcarea noastră nu este altceva decât o chemare a Domnului Isus către oameni să iasă din păcatele cele de suflet omorâtoare. Astfel a rămas că societatea noastră să poarte numirea: «Isus vă chiamă».

«Căruța cu cei beți»...

După ostașul din Crihalma, a luat cuvântul un alt plugar ostaș: Augustin Toma din Vecerd. Ne-a spus în chip mișcător până la lacrimi întreaga istorie a întoarcerii lui din căile cele perzătoare de suflet. «Eram un bețivan vestit în satul meu și astăzi oamenii se miră cum m'am putut schimba așa dintr-o dată». «Uitați-vă mai — zic oamenii — că prăpăditul cela de ieri s'a făcut cărturar și acum învăță pe oameni din cărți și gazeturi... «Odată am ajuns într-o căruță plină cu oameni beți. Căruța apucase spre o prăpastie și de nu eram eu

treaz între cei beți să opresc caii, prav și cenușe se alegea de noi și de oasele noastre. Acum de câteori mă întâlnesc cu acei oameni, mă alduiesc că i-am scăpat dela moarte»...

La această vorbire, P. Trifa a zis: «iac eu în această istorie a ostașului nostru dela Vecerd văd taina și înțelesul mișcării noastre: să te mantuiești mai întâi pe tine și apoi pe alții. Sunt și astăzi destule căruțe sufletești cari merg spre prăpăstile morții sufletești și chemarea noastră este să scăpăm pe cei apucați în ele.

S'a ales un comitet.

După aceste vorbiri, s'a purces la desbaterea statutelor. După o discuție mai lungă, adunarea a hotărât să aleagă un comitet care să facă statutele, medalia și toate celelalte pregătiri și lucrări pentru organizarea noastră. În acest comitet au fost aleși următorii:

1. Iosif Trifa, redactorul gazetei «Lumina Satelor». 2. Eugen Muntean, primpretorul plasei Agnita. 3. Vasile Greavu, secretar comunul Sebeșul de sus. 4. Vaselian Popoviciu, învățător în Bârzava. 5. Zaharie Ieronim, plugar în Crihalma. 6. Augustin Toma, plugar în Vecerd. 7. Gh. Greavu, cantor la biserică din Lisa. 8. Flore Alexa, epitrop la biserică din Cermeiu. 9. Sergentul jandarm Iacob Simion din Oarda. 10. Iacob Gligorie, plugar în Orlat.

Acest comitet se va întruni cât mai curând în ședință la Sibiu și despre ce va lucra se va da seamă în această gazetă care a fost aleasă ca organ al societății «Isus vă chiamă», adecață ca vestitoare despre cum sătă mișcarea noastră.

Oastea noastră crește.

Cinstite părinți și Domnule Redactor! Cu mare dragoste ceteam «Lumina Satelor», care ne aduce atâtea învățături frumoase și folositoare. Aflând încă din începutul anului despre Hotărârea celor ce să lapăde de sudalme și beții, am propus să îscălim și noi această Hotărâre și să intrăm în oastea Mântuitorului. Nu v'âm înștiințat până acum despre hotărârea noastră pentru că am ținut să căștigăm pentru oastea noastră cât mai mulți frați ceeace ne-a și reușit încățiva.

Si iată acum ne prezentăm să ne primiți și pe noi mai jos subscrizi în oastea Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Gârbou, (jud. Cojocna) la 25 Iunie 1923.

Vasile Abr. Secheli primar.
Niculae Pârvu cântăreț la biserică gr.-cat.
Ioan Abr. Secheli.
Vasiliu Thira econom.
Ioan Hângan econom.

Petru Sinca.
Ioan Opris.
Perici Vasiliu.
Pârv Petre cântăreț.
Trăian Abr. Secheli.
Ioan Abrudan Perics.

Mitropolitul Șaguna și comuna Rășinari.

Mulți dintre cetitorii acestei gazete își vor fi pus întrebarea: de ce a dorit Șaguna să fie îngropat în comuna Rășinari și ce legături a avut cu această comună? Spre lămurirea acestei întrebări amintesc că pe vremuri, comuna noastră Rășinari a fost loc de reședință episcopală. Aici au locuit cei 3 episcopi de naționalitate sărbi (Dionisie Novacovici, Gedeon Nichitici și Gerasim Adamovici) care au condus biserică ortodoxă după ce mitropolitul Atanasie Anghel s'a lăpat de biserica noastră și a trecut la unație, ducându-ne cu el și mitropolia noastră. Și astăzi se vede la Rășinari o smerită căsuță țărănească în care au locuit acești episcopi dintre cari cei doi dintâi sunt îngropați în biserică cea veche.

Dar dintre toți episcopii bisericii noastre, mitropolitul Șaguna a avut cea mai strânsă legătură cu comuna Rășinari. Această legătură și-a făcut-o Șaguna îndată la început. Fiind numit episcop al Ardeleanului, Șaguna trebuia să călătoriască la Carlovă pentru sfântire. Dar pentru treaba asta avea lipsă de bani și în acele vremuri nu prea erau bani. Șaguna s'a adresat Sașilor din Sibiu pentru un împrumut de bani, dar Sașii n'aveau bani pentru «un popă valah» care voia să se așeze în orașul lor.

Primarul orașului l-a îndrumat să se ducă în Rășinari la un negustor, om bogat C... C... acela li va da. Șaguna se adresează respectivului fruntaș, cerând împrumut 2000 fl. «căci episcopia e săracă și eu sărac». De sine încăles, altă înimă a avut românul decât sașul.

In Sibiu, Românii nu aveam o biserică spațioasă pentru săvârșirea unora dintre cele mai însemnate serbări și adunări bisericești. Comuna noastră având 2 biserici mari, încăpătoare, o populație curat românească de peste 5000 suflete «între cari creștini cu bună stare» aici plănuiește Șaguna ținerea unui sinod și aici ține cu mare pompă sfântirea celui dintâi episcop al Caransebeșului, I. Popasu. Despre această sfântire, un dascăl din Rășinari din vremile acele a lăsat următoarea însemnare: «Scriș'am eu mult păcătorul cu mâna de țărănească și cu peană de găină, mâna să putrezească, cine va ceta să mă pomenească, P. Gligore dascăl».

Șaguna, la început era puțin cunoscut în orașul Sibiu ca om venit din altă parte și căruia. Români erau puțini în acest oraș, era deci firesc să caute o legătură mai strânsă cu turma ce o conducea, cu satele mai mari din jur, cu poporul dela sate.

De căteori numai putea cerceta pe poporul său iubit pe care venise să-l deștepte din somnul cel adânc, după cum însuș ne spune. Mai mult și mai des a cercetat comuna Rășinari. Aici venia de multeori pe neștute, la praznice când săvârșea sfânta slujbă și împărtea povețe din izvorul cel nesecat al înțelepciunii sale. În anul 1871, când Români din Ardeal au aranjat o sărbătoare de recunoștință pentru meritele ce și le-a câștigat în 25 de ani de pastorire pentru neam și biserică — el, sărbătoritul, n'a luat parte ci s'a retras în comuna noastră unde a petrecut ziua aceea în post și rugăciune. Înăuntră un bărbat mare, modest, care după atâtă muncă ce a săvârșit pe toate căile, a căutat odihna de o zi în post și rugăciune!

Cu preoțimea și fruntașii satului de aici ținea strânsă prietenie după cum ne spun părinții, bătrânilor satului. Cu aceștia se înțelegea Șaguna asupra multor lucruri de obicei folosite, urzind împreună cu ei multe din faptele mărețe de mai târziu. Prin aceste conborbiri cunoștea dorințele și nemulțumirile poporului. Multe din colecte, fie pentru catedrală, fie pentru seminar și a. le începea cu comuna Rășinari. Oamenii cunoșcând că acest păstor cu adevărat sufletul și-l pune pentru oî, deschideau pungile și contribuiau la «episcopia cea săracă».

Înăuntră în viață, Șaguna și-a exprimat dorința să fie îngropat la Rășinari. și-a ales anumit și locul unde să fie îngropat, în nemijlocita apropiere a bisericii și a lăsat și planul după care să i se facă cripta. În testamentul său a lăsat 2000 de florini bisericei din Rășinari «pentru facerea și conservarea criptei mele».

După moarte, dorința i-a fost respectată și a fost așezat spre veșnică odihnă în cripta de lângă biserică noastră. De jur împrejur brazi finali străjuesc mormântul neobișnuitului părinte, iar înaintea criptei 2 lei din bronz închipuesc energia și puterea de viață a acestui bărbat dăruit de Dumnezeu neamului nostru. A dorit linisteia unui sat departe de zgromotul pestriș al orașelor cari nu erau românești.

A dorit linisteia unui sat după o muncă neîntreruptă cum rar ne este dat a vedea la muritori. Astfel comuna Rășinari «avu onoarea singură între nenumărările comune din provincia noastră mitropolitană a cuprinde pe marele arhieeu în sinul său, primind astfel una din pietrile cele mai scumpe, mărgăritarul cel mai mare spre păstrare».

Preot, Cioran.

Politica a cercat să tulbere și serbările lui Șaguna.

O mare pacoste pentru neamul nostru și țara noastră cea nouă este politica de partid care și-a rată pe tot locul colții ei și plini de ură și venin. Politica de partid nu se poate să lipsească nici dela prăznuirea lui Șaguna. Lucrul s'a petrecut așa că la Rășinari, președintele partidului național din Maniu, a cerut să vorbească îndată în rândul al doilea despre Șaguna «ca cel dintâi președinte al partidului național». Dar dupăce treaba asta cam prea mirosea a politică de partid, conducătorii praznicului au zis așa: «să lăsăm mai întâi să vorbească trimisul Academiei Române și al Asociației noastre pentru că ei sunt trimișii cărții și culturii românești și cultura trebuie să meargă înaintea politicei»...

La astă din partidul național s-au cărănit foc și pară și n'au voit să mai vorbească la mormântul din Rășinari. N'au luat parte nici la masa (banchetul) ce s'a dat în cinstea Casei Domnitoare și a înătilor oaspeți, ci și-au făcut ei o masă a lor și au ținut o sfâtuire deosebită.

Îi rău destul că politica de partid nu se astămpără nici în praznicile cele mai mari. Pentru certele politice și destulă casa țării dela București și noi rugăm pe domnii noștri să rămână cu certele lor politice

acolo și să nu le mai poarte prin țară că să ne tulbere cu ele praznicile noastre bisericești și naționale.

Din indemnurile lui Șaguna

„Rugați-vă lui Dumnezeu să dea pace în lume și în casă”.

Bătrânilii din comuna noastră Rășinari își aduc și astăzi aminte de unele sfaturi ce le dădea Șaguna când venia în mijlocul poporului de aici. Iacă mai jos unele astfel de sfaturi pe cari le-am prins din gura bătrânilor noștri:

«Rugați-vă lui Dumnezeu — zicea Șaguna — să dea pace în lume și pace în casă, că dacă e pace în casă, bărbatul se duce la plug sau la altă meserie, muieră pună războli ori spală, pe copil îl îndreaptă căre la treaba lui; dar dacă nu-i pace în casă, bărbatul se duce la cărciumă, muieră fugă, copiii umple pământul și va fi val de fericirea din casa aceea...

«Veniți la biserică, că D-zeu primește rugăciunea în tot locul, dar ca în biserică tot nu. Nu gândi, că nu ai haină nouă, haina poate fi și veche numai să fie curată, spală-o și pună-i petec.

Nu fiți mandri, truși și fățurnici, că va veni vremea, când veți împrumuta haina unul dela altul ca să mergeți la biserică, și va veni vremea când vom sărăci...»

Preot Cioran.

O comună vrednică de cinstea ce i s'a adus

— Rășinari. —

Toți căji au fost la prăznuirea lui Șaguna în comuna Rășinari, s'au întors înapoi cu vorbe pline de laude pentru această comună. Tuiutor a plăcut curățenia și rânduiala ce au văzut acolo precum și minunata haină de praznic în care s'a îmbrăcat comuna din acest prilej. Era o adevărată plăcere să privești casele albite la fel, prefrumoatele țesături slobozite prin fereștri și pe locuitorii satului așezăți în grupuri, fiecare familie la poarta casei sale. Deasemenea biserică, cripta marelui mort și celelație a ezamintă au dat dovezi de bună îngrăjire.

Ceice au fost la Rășinari și au văzut această frumoasă și vrednică comună, și au dat îndată seamă de ce Șaguna a dorit să-și doarmă somnul de veci în acest sat. Comuna Rășinari s'a învrednicit de o mare cinste. Tot ce a avut neamul nostru mai ales a fost acolo Ioi, în ziua sf. apostoli Petru și Pavel. Comuna s'a silit să se facă vrednică de această cinste mare — și s'a făcut. Toată lauda se cuvine poporului de acolo și conducătorilor din fruntea lui.

Din isprăvile betiei.

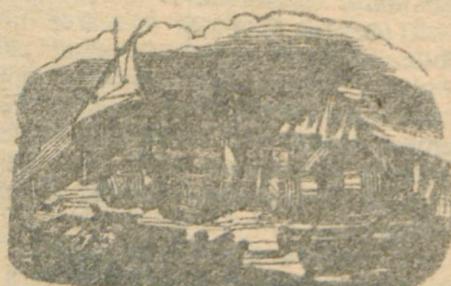
Pățania unui tren cu cărmaciul mort de beat.

Din gara (stația) Broșteni (Vechiul Regat) plecase în zilele trecute ca și de altădată trenul de persoane Nr. 3228. La gara Urziceni trebuia să se opriască, dar ajuns acolo, șeful de gară și frânarii cu groază văzură că trenul nu stă, ci trece ca fulgerul înainte. Strigăt-au frânarii și publicul din Urziceni, strigă și călătorii spectrați din tren, dar mașina mergea nebună înainte. S'a telegrafat îndată la Ploiești și s'au luate măsurile de lipsă să fie ferite trenurile din calea acestui nebun ce nu se mai opria. Dela o vreme trenul abla a fost oprit de alii. Mașinistul trenului (cărmaciul) a fost afiat dormind pe mașină mort de beat ca un porc. Ne putem închipui groaza și primejdia sutelor de călători pe cari li cărmuia un astfel de cărmuitor.

Iacă ce isprăvuri face rachiu și beția. Si să luăm aminte că în chipul acestui tren cu cărmaciul beat este și viața celui bețiv: un tren gata, gata să sară de pe sinele vieții și să se prăpădească. Si aşa este, dragii mei cetitori, și casa cu cărmaciul beat: un tren ce nu ști când sare de pe mersul șinelor și omoară și pe cărmaciu și pe cei din casa lui.

Ferici-vă de patima beției!

Cum umblă târgurile și negoțele.

Târgurile din săptămâna aceasta
(după calendarul non):

23 Iulie: Măgheruș. 24. Ocna-Sibiului, Preșmăr. 25. Brețcu. 26. Bran. 27. Supurul de Jos, Timișoara. 28. Ocnele Murășului (Uioara), Rejhin, Rodna veche.

Cum se plătesc bucatele? În portul dela Brăila s'a plătit vagonul de orz între 35—42 mii de Lei, vagonul de porumb între 40—46 mii de Lei, vagonul de ovăz între 41—42 mii de Lei.

Știrile săptămânei.

Dela Redacție. Redactorul acestei gazete, părintele I. Trifa, depărându-se din Sibiu și dela gazetă pe o vreme mai îndelungată, toate scrisorile cari privesc redacția sunt a se adresa redacției și nu personal redactorului.

Maiestatea Sa Regina prin Ardeal. După serbările din Sibiu, M. Sa Regina a plecat la Cluj unde a vizitat un spital nou ce s'a deschis acum precum și Orfelinatul. Din Cluj a plecat la Turda și a vizitat spitalul orașului și alte așezăminte. Dela Turda Regina a plecat la Aiud unde a cercetat spitalul tuberculozilor (ofticoșilor).

Pe tot locul Regina a fost primită în chip sărbătoresc, cu flori și însuflețire. Dar și mai mult decât toți s-au bucurat bolnavii de cărui Regina s'a apropiat pe tot locul, a stat de vorbă cu ei și i-a măngăiat ca o adevărată mamă plină de milă și de iubire față de suferințele lor.

Un sfat al ministrilor la Sibiu. Cu prilejul serbărilor lui Șaguna, ministrul au ținut un sfat aici la Sibiu. Sfatul a discutat vizitele pe cări MM. LL. Regele și Regina le vor face la toamnă în Italia, Franța și Anglia.

«Expoziția Banatului». Sfatul ministrilor a discutat și de departe să se facă o expoziție la Timișoara cu numirea «Expoziția Banatului», la care Regele și Regina se vor opri în drumul lor spre străinătate.

Tot în această ședință, ministrul-președinte a raportat că M. Sa Regele și-a exprimat deplina mulțumire cu mersul serbărilor lui Șaguna.

Improprietărea plugarilor din Cristian, Turnișor și Poplaca. Cu prilejul venirii ministrilor la Sibiu s'a făcut improprietăre în 3 comune de lângă Sibiu. La Cristian au fost improprietați 143 plugari dintre cări 107 români și 36 sași. S'a împărțit 4000 de jugăre. A vorbit ministrul Constantinescu.

La improprietărea plugarilor din Turnișor și Poplaca a luat parte și episcopul Triteanu dela Roman, care a făcut slujbă religioasă și a vorbit poporului. A vorbit și săteanul George Vâlcea. Prima brazdă a fost trasă de ministrul Constantinescu și de căte 2 orfani de răsboiu.

Asociațiunea ia Teiuș. Despărțământul cercului Teiuș și-a ținut adunarea generală în 7 Iulie. A luat parte o mulțime de popor în frunte cu conducătorii lor din acele părți.

Din partea Asociațiunii a luat parte Dl Ioan Neagoe care a vorbit poporului despre rosturile Asociațiunii și nuncă ce face pentru luminarea poporului. Părințele Stefan Meteș cunoscutul nostru istoric, a vorbit despre însemnatatea istorică ce au avut-o România din județul Alba de jos în trecutul nostru.

Trimisul Asociațiunii a dat o bibliotecă cercului și 19 biblioteci le-a împărțit comunelor din cerc. S'a scris și o mulțime de membri noi, strângându-se în taxe câteva mii de Lei. Coborârea Asociațiunii și a cărturărilor noștri cu lumină în popor merită toată lauda.

Alegerea dela Sebeșul-săsesc s'a găsat cu învingerea liberarilor. De data aceasta alegerea a decurs mai cînd întrucăt furturi de noaptea nu s'a mai întîplat și pe lângă asta partidele politice au avut voie și libertate deplină să grăiască care ce vrea în față poporului. Liberalii se laudă că această alegere este un semn de slăbire a partidului național în Ardeal.

Un congres al tuturor studenților noștri se va ține la Cluj în zilele de 20—25 August. Se vor dezbatе lucruri de mare însemnatate.

O școală de meserii la Câmpeni, se aude că s'ar deschide. Ar fi de cel mai mare folos și ajutor Moșilor cari n'au pământ și Reforma Agrară n'are de unde să le dea. O școală de meserii așezată în capitala Moșilor ar însemna tot atât de mult că un liceu, dacă încă nu și mai mult. Stăpânirea e datoare să o deschidă căt mai curând.

La Sinaia va ține sfat Mica Întreprindere în 28 Iulie. Vor lua parte miniștri afacerilor externe din Cehoslovacia, Jugoslavia și România. Va fi invitată și Grecia și Polonia.

Darul comunei Răsinari. Din prilejul coborârii Majestății Sale Regelui și Reginei în comuna Răsinari, poporul răsinărean s'a gândit să «omenească» cu ceva pe finalii oaspeți. Si s'a gândit foarte bine să-i omenească cu produse din pământul să din partea locului unde trăesc ei.

In numele comunei s'a prezentat cu darurile 3 fetițe frumoase ca 3 trandafiri. Una a întins înălților oaspeți o corfă încărcată cu vestitele cireșe ce se fac pe la Răsinari, alta a întins o altă corfă plină cu minunate mere din anul trecut, păstrate anumit de o femeie, care a auzit în iarnă că vine Regele și s'a gândit de pe atunci la acest dar. A treia fetiță a întins un burdus din brânza cea vestită ce se face pe la Răsinari. Darurile erau frumos împodobite cu bujori dela munte. Majestățile Lor au rămas foarte încântați de darurile ce li-s'au adus. Din darul cireșelor M. Sa Regina a și gustat îndată și mult a lăudat hănicia poporului de acolo, care știe să scoată din pământ bogății atât de prețioase.

Care-i pricina nenorocirilor de tren? După groazănicele nenorociri de trenuri din vremea din urmă, ministrul trenurilor a pornit anchetă (cercatare) să afle care-i pricina acestor nenorociri. Între altele s'a constatat și aceea că «aproape toate nenorocirile se întâmplă după o zi de sărbătoare». Asta vine de acolo că în Dumineci și sărbători se fac chefuri prin crășmele din jurul gărilor aşa că Lunia slujbașii lucră «cu capul plin». «Pe cele mai multe din nenorocirile de tren nu le-am fi avut — zice ancheta — dacă pe la gări și prin apropierea gărilor ar fi oprite beuturile îmbătătoare.

Iată de ce America și Anglia, țările cele culte au oprit în țara lor beuturile îmbătătoare.

Oastea noastră crește. În fiecare zi poșta ne aduce îngrijorări delă cei ce intră în mișcarea noastră pornită împotriva beților, sudalinelor și altor nărvuri și patimi rele. Într'o singură săptămână ne-au venit peste 50 astfel de îngrijorări pe cări le vom publica pe rând la gazetă.

O boală în sămănături s'a ivit prin unele locuri din Ardeal. Această boală atacă rădăcina sămănăturilor cari capătă un

miros rău și acest miros rău și nesănătos (toxic) trece apoi și în grăunțul sămănăturilor.

O arestare meritată și de mult așteptată. Acum de câteva luni, câțiva jidovi din țara noastră scot o gazetă («Tiribomba») plină cu fel de fel de spurciuni, destrăbălări și chipuri de rușine. Este și lucrul acesta unul din planurile ascunse ale jidovismului: să strice sufletul și purtările creștinilor; să facă dărâmături sufletești în creștinătate ca peste ele să se ridice apoi ei.

Toți oamenii cu dragoste și grija pentru sufletul acestui neam au protestat împotriva acestei gazete otrăvitoare de suflete. În sfîrșit a venit și stăpânirea și a apucat de guler pe redactorul Ștefan Iacobescu și l-a poftit la arest cu cauza că: «otrăvește sufletul cetitorilor cu porcările din gazetă».

Aici la Sibiu am văzut pe un Român de bine care a cumpărat toate numerile din această foaie plină de otrăvă și apoi le-a dat foc în mijlocul străzii. Face-ji pe tot locul așa!

Câte vite a omorât musca columbacă? Pe baza rapoartelor strânse din țară, Ministerul a făcut acum socoată apriată despre cătă pagubă a făcut musca columbacă a omorât în 16 județe ale țării, 10 mii și 700 de boi, 167 de cai, 50 măgari, 1353 de oi, 3063 de porci și 164 de capre.

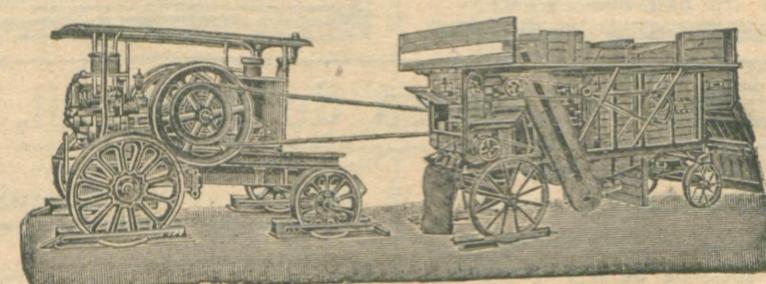
Cel mai greu păgubit a fost județul Vâlcea care a păgubit 6147 de vite, apoi jud. Argeș cu 4126 vite, Gorjul cu 1545, Mehedinți cu 1492 de vite, Doljul cu 1816. Dela noi a perdit județul Arad 139 vite, Bihorul 69, Timiș Torontal 65, Alba de Jos 48, Turda-Arieș 15. — Musca a prăpădit și mult vânăt în păduri. — Sfatul ministrilor a hotărât ca cei păgubiți să fie ajutați în raport cu paguba ce au suferit.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	208-
1 franc francez	" "	12-
1 coroană cehă	" "	6-
1 levă bulgară	" "	1·90
1 dinar sărbesc	" "	2·30
100 coroane ungurești	" "	1·80
100 coroane austriace	" "	·29
100 mărci nemțești	" "	·10

Leul s'a ținut peste 8 și jumătate centime franceze.

Mai rău stau Mărcile Nemților din Germania. Cu 10 bani (fileri) de ai nostri poți cumpăra 100 de Mărci. Pentru 1 dolar trebuie să dai 240 mii de Mărci nemțești dacă vrei să-l cumperi, sau capeți 240 mii de Mărci dacă vrei să-l vinzi.

La cumpărarea

Garniturilor de treerat cu motor

nu mai depindeți de străinătate!

Noi furnizăm garnituri de treerat de fabricație proprie în execuție prima, asimilare construcțiunilor scumpe din străinătate, cu garanție îndelungată și condiții avantajoase. Garniturile noastre de treerat cu lagăre, cu bile de precizie au avut peste tot un succes strălucit.

!! Se pot vedea oricând în fabrica noastră. !!

O intrerupere de funcție este exclusă, deoarece toate părțile de rezervă se pot furniza prompt.

:: La cerere ofertă detaliată gratis! ::

„SCHIEB“, FABRICĂ DE MAȘINI S. P. A.

SIBIU, strada Sărăt Nr. 35—37.

[101] 1—3

De vânzare o casă

constatătoare din 5 odăi, pivniță, grajd, sură, grădină. Se vinde din mână liberă în Sibiu, strada Altemberger Nr. 11. (113) 1-1

CAUT UN POST de morar, având acte în bună regulă.
Adresa: Costea Avram comuna Richișdorf Nr. 52, posta Bierțan (județul Târnavei mari). [111] 2-3

Nr. 267/923

(117) 1-1

Publicațiune.

Comuna Apoldul de Jos dă în arândă prin licitație publică pășunatul de toamnă și primăvară pe anul 1923/924 pentru oi.

Licitatia se va ține în 29 Iulie 1923 la ora 10 a. m. în cancelaria comunala

Prețul de strigare 54,000 Lei.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunala.

Apoldul de Jos, 25 Maiu 1923.

Primăria comunala.

Nr. 266/923

(116) 1-1

Publicațiune.

Comuna politică Apoldul de Jos dă în întreprindere prin licitație publică clădirea grădinilor comunale și anume: separat lucrul de zidărit, separat lucrul de bărdășit și separat furnizarea lemnelor de brad și a scândurilor necesare la această lucrare.

Licitatia se va ține în ziua de 29 Iulie 1923 ora 3 p. m.

Prețul de strigare pentru lucrul de zidărit 35,070— Lei, pentru lucrul de bărdășit 16,984— Lei iar pentru lemnale de brad și scânduri 38,490— Lei.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunala.

Apoldul de Jos, la 25 Maiu 1923.

Primăria comunala.

Prima pietrărie românească

unde se află Cruci și Monumente de tot soiul.

= Prețuri moderate. =

Cu stîmă **IOAN CHIDU**,

măestru pietrar,

(54) 14—20

Sibiu, str. Podului 7/a

(lîngă biserică gr.-cat.)

„LUCEAFĂRUL”, cassă de economii, societate pe acții în Poplaca.**Convocare.**

Domnii acționari ai cassei de economii „LUCEAFĂRUL”, societate pe acții în Poplaca, se convoacă prin aceasta la

a X-a adunare generală ordinată

pe Duminică în 29 Iulie st. n. 1923, la ora 2 p. m. la casa institutului în Poplaca cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul direcționii și al comitetului de supraveghiere.

2. Aprobarea bilanțului pe 1922 și darea absolutorului direcționii și comitetului de supraveghiere.

3. Distribuirea profitului curat.

4. Alegerea comitetului de supraveghiere.

5. Statorarea marcelor de prezență.

Notă. Acei domni acționari, care voiesc să participe cu vot la adunarea generală, sunt poftiți să-și depună înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora pe care îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassă institutului în Poplaca.

Poplaca, la 2 Iulie 1923.

(115) 1-1

Direcționea.

Casă de vânzare

în strada Tribunii Nr. 34, parter.

(112) 1-1

Cel mai mare depozit de
Mașini de bucătărie

— (cupoare pentru culină), —

neîntrecute în soliditate și construcție perfectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra focului și spargerii, pentru cari dau deplină garanție, se află totdeauna gata cu prețurile cele mai moderate la

(97) 5—29

E. Purece,

fabrică de casse de bani și lăcașuri de construcție, Sibiu, str. Gen. Averescu (fostă Gușteriței) 34.

De vânzare un taurgalben, Zimental corcit, de un an și 10 luni. A se adresa la: **Gavrilă Suciu, Vingard.**

(114) 1-1

**ATELIER SPECIAL
DE PICTURI DE FIRME**

precum și specialități de lucru de mobile și binale în colori de ulei, lac și Email.

(63) 8—25 **N. Tălmăcean,**
Sibiu, strada Mitropoliei 30.**PENTRU CE****MOTOARELE noastre DE BENZINĂ DE 4 HP.** tip M. A., fabricație a fabricei de motoare din Deutz, (Langen & Wolf) sunt indispensabile pentru orice atelier de mică industrie sau agricultură ?

În urma bunelor lor calități, ce le însirăm mai jos, au devenit indispensabile :

Acese motoare mână :

Mașina de scărmanat lâna, răndeaua mecanină, mașina pentru găurit, macarale, mașină pentru tocăt carne, dinamuri, mașină pentru ascuțit, tocilă, ferestrăul, centrifuga, mașina de îmbălit, mașina pentru tăiat nutreț, pompe, mori și a. ::

Avantajele speciale :

Motoarele sunt simple, ieftine, mici și sigure. Aprinderea sigură, consumă puțin combustibil, se manipulează ușor, mare durabilitate, foarte ușor transportabil în urma greutății foarte mici, se poate întrebui și la scopuri, la cari trebuie să fie transportat, ceeace se poate face și de către oameni pe o capră portabilă. — Montarea și schimbarea pieselor e foarte ușoară. Refrigerația foarte bună.

Acesta motoare într-adevăr înseamnă o avuție întreagă pentru proprietar.

:: :: N'a mai fost tip de motor atât de bun și ieftin! :: ::

Furnizăm aceste motoare cu prețuri foarte ieftine, deoarece dorim să introducem în tot locul tipul nostru de motor, pentru a mica industrie și gospodărie să poată lucra mai rentabil și să câștige oamenii mai mult.

⇒ Motoarele noastre sunt neîntrecute! ← [111] 1-6

— Cereți oferte și prospecte. Vi-se trimit gratuit! —

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR AL REUNIUNEI AGRICOLE S. A.

— Sibiu, strada Sării Nr. 22. —

SUCURSALE: Sighișoara, str. Baier Nr. 47. Mediaș: Piața Cazarmei Nr. 15.

Activă. Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1922. Pasiva.

	Lei b.
Bani gata	26,166.86
Cambii	46,687.50
Imprumuturi pe obligații	17,278.39
Efecte	6,500.—
Depuneri proprii	21,068.20
Mobilier	2,025.—
	119,725.95

	Lei b.
Capital	10,000.—
Fond de rezerva	4,527.11
Fond cultural	122.71
Depuneri	102,656.98
Dividende neridicate	725.—
Profit curat	1,694.15
	119,725.95

Spese.**Contul Profit și Perdere.**

	Lei b.
Interese de depuneri	2,857.86
Salare	300.—
Spese	1,996.70
Impozite	1,072.75
Amortizare din mobilier	225.—
Profit curat	1,694.15
	8,146.46

	Lei b.
Interese de escomptă	2,516.30
" de la obligații	1,483.31
" efecte	250.—
" după depuneri proprii	1,175.55
Proviziuni	2,721.30
	8,146.46

Poplaca, la 31 Decembrie 1922.

DIRECȚIUNE A:

Georgiu Modran m. p., președinte.

Ioan Neagu m. p.

Ioan Goță m. p.

Oprea Olariu m. p. Dr. Ioan Bucur m. p.

Petru Avram m. p.

Maniu Surdu m. p.

S'a cenzurat și aflat în consonanță cu cărțile putate în ordine.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Poplaca, la 2 Iulie 1923.

Oprea Surdu m. p. Ioan Surdu m. p. Petru Opris m. p.

Radu Neagu m. p.

T. Modran m. p.

Tiparul tipografiei arhieicezane în Sibiu.